

DRAGA UČENKA, DRAGI UČENEC,

čepprav se morda zdi, da so finančne odločitve predvsem stvar odraslih, jih v resnici sprejemaš že danes. Denar nam omogoča, da kupujemo stvari, ki jih potrebujemo ali pa si jih preprosto želimo. Verjetno že sedaj razmišljaš, kako najbolje porabiti svojo žepnino oziroma kako privarčevati za novo videoigro, športno opremo ali najljubšo sladkarijo. Prav zato je pomembno, da se naučiš z denarjem ravnati premišljeno, varno in odgovorno.

V slovenski centralni banki skrbimo za stabilnost cen, nadzorujemo poslovne banke ter zagotavljamo nemoteno oskrbo z gotovino in varen prenos digitalnih plačil. Ob tem se zavedamo, da sta za finančno varnost in blaginjo pomembna tudi znanje ter varno in odgovorno ravnanje posameznikov. Zato smo že tretje leto zapored v sodelovanju z Ministrstvom za finance Republike Slovenije v okviru projekta Bodi FIN pripravili delovni zvezek, s katerim ti želimo na zanimiv in praktičen način približati svet denarja ter odgovornih finančnih odločitev.

Skozi delovni zvezek te bosta spremljala Juš in Rok. Skupaj boste spoznali, kako poteka prvi obisk poslovne banke in kakšna je vloga denarja v vsakdanjem življenju. Odkrivali boste zaščitne elemente evrske gotovine in razvoj denarja od prvih menjalnih sistemov do sodobnih načinov plačevanja. Spoznali boste vpliv inflacije na vrednost denarja in kako s pomočjo davkov skrbimo za družbo. Prav tako se boste dotaknili varčevanja in investiranja ter razmislili, kako lahko z odgovornim ravnanjem dosežeš svoje finančne cilje. V nadaljevanju boste pogledali še v prihodnost, saj se boste seznanili s prednostmi

uvedbe digitalnega evra in z izzivi trgovanja s kriptosredstvi. Poseben poudarek bo namenjen tudi temu, kako na spletu nakupovati varno in kako se zaščititi pred morebitnimi prevarami.

Verjamem, da ti bo delovni zvezek ponudil veliko novih spoznanj, zanimivih izzivov in priložnosti za raziskovanje. Pri tem naj te vodijo radovednost, kritično razmišljanje in pogum za postavljanje vprašanj, saj so prav te odlike ključ do preudarnega ravnanja, s katerim gradiš trdne temelje za svojo varno finančno prihodnost.

Želim ti veliko uspeha ob reševanju.

dr. Primož Dolenc
guverner Banke Slovenije

I. PRVI OBISK BANKE

Prvi obisk banke je pomemben korak, ne glede na to, ali se tja odpraviš s starši, da zamenjaš kovance ali da odpreš svoj prvi bančni račun. V banki lahko prav tako dvigneš ali položiš gotovino, zamenjaš evre v tujo valuto, zamenjaš poškodovane bankovce, odrasli pa se na banko odpravimo tudi po posojilo za večje nakupe ali po kakšen finančni nasvet.

BODI KUL

»»» Oglej si [videoposnetek](#) in prečrtaj besede, ki niso omenjene v posnetku. Ali poznaš pomen vseh besed?

»»» Ponovno si oglej posnetek, premisli in odgovori na vprašanja.

S kakšnim namenom sta se Eva in njen oče odpravila na banko?

Ali Eva redno prejema žepnino?

Ali Eva že služi denar?

Zakaj je Evin oče slabe volje?

BODI FIN

»»» 1. Pri prvem obisku banke je dobro poznati nekaj osnovnih pojmov. Preberi besedilo.

Bančni račun je virtualen kraj za shranjevanje in uporabo denarja. Upravljajo ga poslovne banke, ki imajo za opravljanje takšne dejavnosti dovoljenje centralne banke (v Sloveniji Banka Slovenije). Bančni račun omogoča, da je tvoj denar varno shranjen v banki.

Dobro je vedeti:

Za prvi obisk banke se je priporočljivo dogovoriti za sestanek v poslovalnici. Če ob odprtju računa še nisi polnoleten_na, naj pride s teboj eden od staršev ali skrbnikov.

Če dobiš za rojstni dan denar, ga položi na bančni račun, saj ga tako ne moreš izgubiti. Seveda ga lahko hraniš tudi v hranilniku, a je za večje zneske bolj priporočljiv bančni račun.

Za odpiranje računa potrebuješ veljaven osebni dokument, davčno številko in telefon za nastavev mobilne banke.

Bančni račun ti omogoča plačevanje, varčevanje, prejemanje denarja (žepnino, štipendijo, plačo ...) in pošiljanje denarja drugim.

»» 2. Poznamo različne vrste bančnih računov. Preberi opise in zapiši, za kateri račun se bodo po tvojem mnenju odločile osebe na fotografijah. Svoje odgovore ustno utemelji.

Osebni račun (TRR ali transakcijski račun) – Najpogostejši račun, ki deluje kot denarnica na banki.

Varčevalni račun – Račun, ki ga odpreš znotraj osebnega bančnega računa in deluje kot hranilnik.

Vezani (depozitni) račun – Račun, ki hrani denar za določen čas (za nekaj mesecev ali let). Namen sklenitve je dolgoročnejše varčevanje z zjamčeno obrestno mero. V varčevalnem obdobju denar varčevalcu ni dostopen.

Mladinski/študentski račun – Osebni bančni račun, ki je namenjen mladini. Pogosto je brezplačen.

Poslovni račun – Račun za podjetnike.

Osnovni plačilni račun – Račun, ki ga ima lahko prav vsak, tudi če ni redno zaposlen ali mu banka ne želi odpreti običajnega računa. Je osnovni račun z nizkimi stroški, ki vsakomur omogoča plačevanje ali prejemanje denarja.

»»» 3. Ustrezno označi, ali trditve držijo ali ne držijo.

Poslovni račun je namenjen podjetnikom.

Otrok lahko sam odpre bančni račun.

Banka Slovenije ne jamči za moje prihranke.

Na bančni račun bom prejemal_a študentsko plačo.

Varčevalni račun pomeni enako kot depozitni račun.

Stroški vodenja bančnega računa so pri vseh bankah enaki.

Za odprtje bančnega računa ne potrebujem osebnih dokumentov.

**Kako vem, da je moj denar
v banki na varnem?**

Banka Slovenije je centralna banka.
Ena od njenih nalog je nadzor poslovnih bank in
hranilnic. Če kateri od bank grozi zaprtje, Banka
Slovenije bančnim komitentom jamči za njihova
sredstva v vrednosti do 100.000 evrov.

ZA PIK● NA i

Si že kdaj obiskal_a banko? Svojo izkušnjo deli s sošolci.

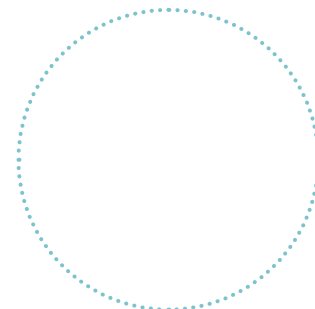
Zakaj misliš, da otrok ne more sam odpreti bančnega računa?

Se ti zdi bolj smiselno varčevati denar v hranilniku ali na varčevalnem računu? Zakaj?

Zakaj je del denarja vedno dobro nameniti varčevanju? Utemelji.

za profesorje: Več o temi prvi obisk banke na povezavah v prilogi 3.
Več o bančnih računih si lahko preberete v [spletnem dokumentu](#).

Čestitke za rešeno prvo poglavje! Prilepi nalepko.

II. NUMIZMATIKA

Numizmatika je veda o denarju. S pomočjo starih in novih bankovcev in kovancev lahko raziskujemo, kako so ljudje nekoč živeli, saj denar pripoveduje zgodbo o času, v katerem je nastal, in o ljudeh, ki so ga uporabljali. Numizmatika tako združuje zgodovino, umetnost in zanimive zgodbe iz preteklosti ter nam pomaga bolje razumeti svet okoli nas.

BODI KUL

»»» Oglej si [videoposnetek](#) in reši križanko.

Navpično:

1. zlat zbirateljski kovanec
4. države, ki tvorijo del Evrosistema, njihova valuta je evro
5. srebrn zbirateljski kovanec

Vodoravno:

2. veda o zbiranju in proučevanju denarja
3. ... ali obtočni kovanec
6. dvoevrski kovanec, s katerim obeležimo posebne dogodke
7. skupno ime za kovance, ki jih izdamo ob posebnih priložnostih

»»» Ponovno si oglej posnetek in odgovori na vprašanja.

Juš in Rok sta obiskala Muzej Banke Slovenije. Juš je v pogovoru omenil tudi besedo »novci«.

Morda veš, kaj pomeni?

Juš in Rok sta s seboj v muzej prinesla tudi poseben kovanec. Za kateri kovanec gre?

.....

»»» V spodnjih besedilih podčrtaj besede, ki označujejo kovance oziroma »novce«.

Marko skače,
Marko skače po
zelenoj trati.
V rokah nosi, v rokah
nosi sedem žutih
zlatih.

Mojca
Pokrajculja je
pometala hišo in
našla med smetmi
krajcar. Zanj si je
kupila piskrček.

»Oj, ti kovaček,
ti, kovač, ali poznaš ti
konje te?«
»O, da, poznam jaz konje te,
saj jih podkujem prav
vsak dan.«
»Koliko pa zaslužiš ti?«
»Zaslužim en rumeni
zlat.«

Kolikokrat
sem v beli
Ljubljani bil, vselej
so mi dali piti in jesti za
moje bele tolarje,
za moje bele krajcarje,
za moje zlate
rumene.

Pleši, pleši, moj
Martin, za petice,
za cekin! Otroci bodo
gledali, denarce meni
dajali.

Križ kraž Kralj
Matjaž,
daj mi groš,
da si kupim nož.

Vir: [brošura Sedem žutih zlatih](#)

BODI FIN

»»» Numizmatiki uporabljajo posebne izraze za različne dele kovanca, saj je vsak kovanec poseben in edinstven. Natančno poglej kovanec in s puščicami označi njegove dele.

Letnica, ki predstavlja leto izdelave.

12 zvezd predstavlja enotnost in povezanost Evropske unije.

Nacionalna stran, kjer se nahaja simbol države.

Rob ali **obod** kovanca ima napise ali zareze.

Skupna stran, ki je enaka vsem državam Evrosistema.

Nominalna vrednost je številka, ki pove vrednost.

Zemljevid Evrope.

»»» Bankovci so morda na prvi pogled podobni običajnemu papirju, a imajo številne varnostne elemente, ki ščitijo pred ponarejanjem. Več o varnostnih elementih bankovcev lahko najdeš [na spletni strani Evropske centralne banke](#).

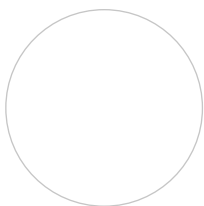
V roke vzemi evrski bankovec. Krogce pri pravih trditvah pobarvaj z zeleno, pri napačnih pa z rdečo.

- Ob robovih bankovca čutim rebraste, malce privzdignjene črtice. ☐
- Če natančno pogledam, vidim tanko črto, ki sega od zgornjega do spodnjega roba. ☐

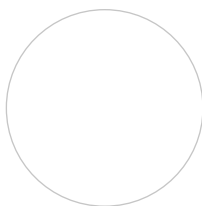
- Če bankovec usmerim proti svetlobi, vidim bledo podobo grške boginje Evrope. ☐
- Če bankovec usmerim proti svetlobi, vidim temno podobo grškega boga Zeusa. ☐
- Če natančno pogledam bankovec, vidim gorovje Alp. ☐
- Če bankovec nagibam, se na bleščečem traku spreminjajo barve in simboli. ☐
- Če bankovec nagibam, se barva številke preliva iz zelene v modro. ☐
- Robovi bankovca so spolzki in brez reliefa. ☐

»»» **Evrsko območje sestavlja 21 držav. Lahko ga najdemo tudi v naših denarnicah, saj vsaka država članica izdaja evrske kovance z motivi, ki jo predstavljajo.**

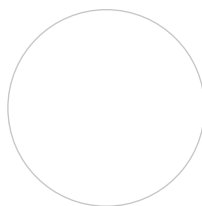
Izprazni svoj hranilnik ali denarnico in ugotovi državo izvora tvojih kovancev. Nacionalno stran štirih kovancev nariši v spodnje kroge in izpolni razpredelnico. Podatke najdeš na [spletni strani Evropske centralne banke](#).

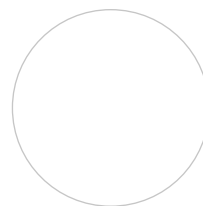
vrednost:
država izvora:
motiv:

vrednost:
država izvora:
motiv:

vrednost:
država izvora:
motiv:

vrednost:
država izvora:
motiv:

»»» **Na [spletni strani Banke Slovenije](#) preberi zgodbo o vrednostnih bonih, začasnem denarju, ki smo ga Slovenci po osamosvojitvi uporabljali krajši čas. Nato odgovori na vprašanja.**

Kaj je bilo upodobljeno na sprednji in zadnji strani vrednostnih bonov?

.....

V razredu se pogovorite, zakaj sta omenjena simbola pomembna za Slovenijo.

.....

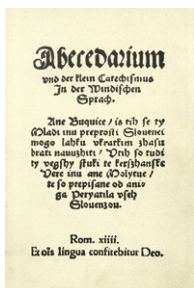
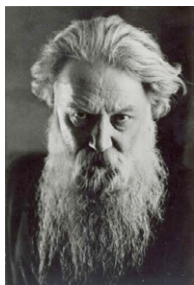
Tvoj vrednostni bon se je strgal. Doriši manjkajočo polovico.

Ali veš, da lahko na blagajni Banke Slovenije zamenjaš poškodovane vrednostne bone, tolarje in evre, vendar le v primeru, da imaš vsaj polovico bankovca? Zakaj misliš, da je tako?

»»» Na spletni strani [Banke Slovenije](#) razišči zanimivosti v povezavi s slovenskimi tolarji.

Osebe v levem stolpcu poveži z vrednostjo tolarskega bankovca, na katerem so upodobljene. Nato osebe poveži s slikami, ki jih predstavljajo.

Primož Trubar	1000 SIT
France Prešeren	100 SIT
Jože Plečnik	50 SIT
Ivana Kobilca	500 SIT
Jurij Vega	200 SIT
Jakob Petelin Gallus	10.000 SIT
Ivan Cankar	20 SIT
Janez Vajkard Valvazor	10 SIT
Rihard Jakopič	5000 SIT

Ali veš, da je
okrajšava za slovenski
tolar SIT?

»»» Na [spletni strani Banke Slovenije](#) si oglej tolarske kovance.

- Katere živali so upodobljene na tolarskih kovancih?
- Razmisli, zakaj ravno te živali simbolizirajo Slovenijo.
- Živali na kovancih poveži z živalskimi zvoki.

Katere živali ne slišiš? Oponašaj manjkajoči zvok. 😊

ZA PIK● NA i

Zgodba o potovanju kovanca Zlatka

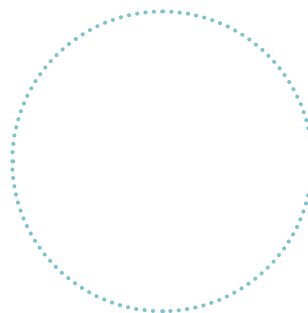
Kovanec Zlatko se je ravno včeraj znašel v tvoji denarnici. Zelo mu je odleglo, saj ima za sabo pestro potovanje. Obiskal je zanimive ljudi, se znašel na nenavadnih krajih in se vmes celo bal za svoje življenje ...

V zvezek napiši kratko zgodbo o Zlatkovem potovanju, preden je končal v tvoji denarnici.

za profesorje: Več o temi numizmatika na povezavah v prilogi 3.

Čestitke za rešeno drugo poglavje! Prilepi nalepko.

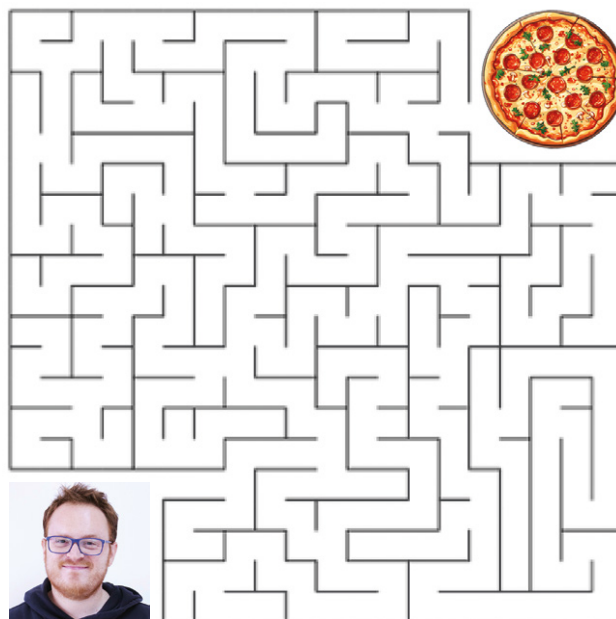

III. PLAČILA IN PLAČILNE METODE

Plačila so že od nekdaj pomemben del našega vsakdana. Razlikujejo se glede na način izvedbe, varnost in hitrost prenosa denarja. Med najpogostejšimi so gotovinsko plačilo, plačilne kartice ter elektronska in mobilna plačila. Poznavanje različnih možnosti omogoča najprimernejši način plačevanja v posamezni situaciji.

BODI KUL

»»» Oglej si [videoposnetek](#) in pomagaj Jušu poiskati pot do picerije.

»»» Ponovno si oglej posnetek in ugotovi, katere besede se skrivajo za premetankami.

TEBEDAN RKEINODT RKAIOTC LFKI TVGOOION

Juš želi plačati s

Rok želi plačati z

Juš meni, da je kartica elegantna.

Juš pravi, da s kartico plačuje »Juš v prihodnosti«.

Juš in Rok se strinjata, da je super način plačevanja.

»»» Preberi besedilo s piktogrami.

Ali poznaš zgodovino denarja?

Nekateri menijo, da se je denar razvil iz daril bogovom, drugi verjamejo, da se je razvil iz blagovne menjave, ko so ljudje med seboj izmenjevali na primer   za . Slabost blagovne menjave je bila v tem, da ljudje niso nujno potrebovali, kar je bilo na voljo.

Tako se je pred več tisoč leti razvil blagovni denar. To so bile stvari, ki so bile vredne same po sebi, na primer , , ...

Pozneje sta postala pomembna   , saj sta bila redka, trajna in svetleča. Ker sta zlato in srebro težki kovini, so kmalu začeli kovati zlate in srebrne , da je bilo plačevanje enostavnejše. Na kovancih so bili pogosto upodobljeni , ki so jamčili, da so kovanci pravi.

Prvi denar je nastal v 7. stoletju na Kitajskem, da bi nadomestil težke kovance. V 17. stoletju so banke začele izdajati tudi , ki so potrjevali, da imajo ljudje v banki shranjeno zlato, srebro ali kovance.

Danes večina denarja ne obstaja v fizični obliki. Nahaja se na bančnih računih kot zapis oziroma številke v računalniku. Pravimo mu knjižni denar, ki ga ravno tako uporabljamo vsak dan, na primer pri plačevanju s ali .

»»» Reši nalogo iz preteklosti.

Na starem trgu ljudje niso imeli denarja, zato so med seboj izmenjevali različne stvari. Predstavlja si, da si eden od trgovcev na starem trgu in imaš v lasti eno kravo, ki jo želiš zamenjati za kokoši.

Koliko kokoši dobiš za svojo kravo?

Račun:

Odgovor:

»»» Z digitalizacijo so se razvile številne plačilne metode. Poveži jih z ustrezno razlago tako, da pare pobarvaš z enako barvo.

Gotovina	Plačilo izvedemo z mobilnim telefonom (npr. z aplikacijo ali z uporabo NFC).
Debetna bančna kartica	Plačilo izvedemo s plačilno kartico, ki omogoča nakup brez takojšnjega plačila. Porabljeni zneski se uporabniku običajno odtegnejo enkrat mesečno, zato kartica omogoča kratkoročno odloženo plačilo oziroma kredit.
Kreditna bančna kartica	Plačilo izvedemo s plačilno kartico, ki ni vezana na bančni račun, zato mora uporabnik nanjo najprej naložiti denar, preden jo lahko uporablja za plačevanje.
Plačilo z mobilno banko	Plačilo izvedemo z bankovci in kovanci. Denar neposredno izročimo prodajalcu.
Predplačniška kartica	Plačilo izvedemo s plačilno kartico, pri kateri se denar prenese z bančnega računa kupca na račun prodajalca. Plačilo se običajno potrdi s PIN-om ali brezstično, uporabnik pa lahko porabi le sredstva, ki jih ima na svojem računu.

»»» Kako dobro poznaš svojo bančno kartico?

Magnetni trak

Starejša tehnologija za shranjevanje podatkov o kartici. Danes ga vse bolj nadomešča čip.

Datum veljavnosti

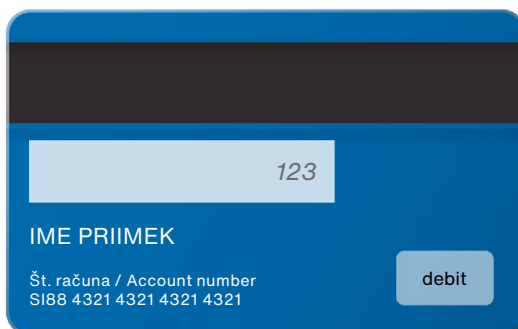
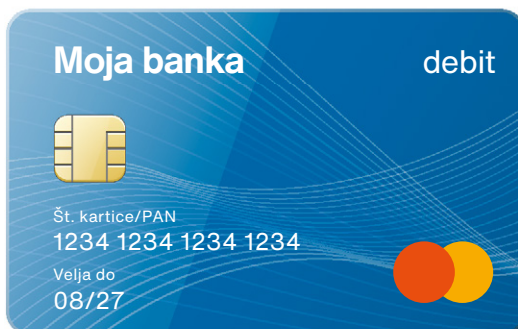
Ime in priimek imetnika
Lastnik kartice

Podpisno polje

Prostor za podpis imetnika kartice

Logotip kartične sheme

Npr. Visa, Mastercard, Discover ...
Označuje omrežje, prek katerega se plačila obdelujejo.

Čip (EMV čip)

Elektronski čip omogoča varnejše plačevanje.

Ime banke

Označuje izdajatelja kartice

Št. računa (IBAN)

Označuje bančni račun.

Oznaka »Debit«

Označuje vrsto kartice.

Številka kartice

Ima 16 števil.

CVV/CVC varnostna koda

Običajno vsebuje 3 številke. Uporablja se predvsem za spletne nakupe. Te kode nikoli ne delite.

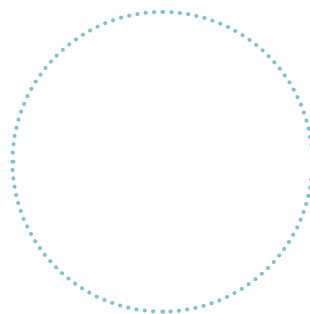
ZA PIK● NA i

Razdelite se v skupine in si predstavljajte, kako bo plačevanje izgledalo čez 100 let. Vsaka skupina pripravi plakat na A4 listu, na katerem predstavi svojo idejo – bodite ustvarjalni, rišite, izrezujte, lepите ...

Dodajte kratko razlago, v kateri opišete, kako bi takšno plačevanje delovalo.

Na koncu vsaka skupina predstavi svoj plakat, razloži svojo idejo ter njene prednosti in zanimivosti.

Čestitke za rešeno tretje poglavje! Prilepi nalepko.

IV. INFLACIJA

Inflacija je splošno naraščanje cen, kar pomeni, da lahko z enako količino denarja kupimo manj dobrin kot prej. Inflacija je pomemben ekonomski pojav, ki lahko močno vpliva na naša življenja.

BODI KUL

»»» Oglej si [videoposnetek](#) in v mreži poišči besede iz stolpca.

B	I	R	A	S	A	K	E	N	U	L	A	E
V	A	P	O	T	R	O	Š	N	I	K	P	N
I	R	A	K	C	I	L	R	A	T	E	S	D
Š	A	V	A	D	A	N	A	K	U	P	K	E
A	A	A	P	O	M	A	L	K	A	R	A	F
N	A	N	L	B	A	K	I	E	N	O	V	L
J	A	I	E	R	E	V	A	P	A	B	R	A
E	A	L	M	I	P	A	R	I	E	T	A	C
C	A	I	A	N	C	R	E	C	A	O	Č	I
E	N	J	O	E	A	N	A	A	M	K	T	J
N	O	A	V	A	R	E	V	A	I	A	K	A
E	V	I	S	L	A	D	O	L	E	D	O	P
L	O	B	R	E	S	T	N	A	M	E	R	A

VIŠANJE CEN

OBRESTNA MERA

SLADOLED

DOBRINE

POTROŠNIK

NAKUP

DEFLACIJA

VANILIJA

OBTOK

KEPICA

»»» Ponovno si oglej posnetek in označi izbiro.

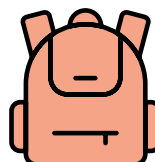
- V obdobju visoke inflacije postajajo stvari v trgovinah **dražje/cenejše**.
- V obdobju deflacije se cene **višajo/nižajo**.
- Inflacija se poviša zaradi **prevelike/premajhne** količine denarja v obtoku.

BODI FIN

»»» Preberi besedilo in napolni nahrbtnika. Kaj opaziš?

Na podstrešju najdeš zarjavel časovni stroj. Po nesreči ga vklopiš, zaslepi te močna svetloba in zbudiš se leta 2007 v kuhinji svojih starih staršev. Ravno praznuješ rojstni dan in babica ti podari 50 EUR skupaj s katalogom igračk. Poleg levega nahrbtnika nariši stvari, ki jih lahko s 50 EUR kupiš leta 2007. Poleg desnega nahrbtnika nariši stvari, ki jih lahko s 50 EUR kupiš danes.

KATALOG IGRAČ 2007			KATALOG IGRAČ 2026		
Najbolj priljubljene igrače leta!			Najbolj priljubljene igrače leta!		
1. NOGOMETNA ŽOGA 9,99 €	2. ROLARJI 29,99 €	3. MEDVEDEK 14,99 €	1. NOGOMETNA ŽOGA 19,99 €	2. ROLARJI 59,99 €	3. MEDVEDEK 29,99 €
4. MAKEUP SET 19,99 €	5. BARBIKA 16,99 €	6. AVTO NA DALJINEC 24,99 €	4. MAKEUP SET 39,99 €	5. BARBIKA 34,99 €	6. AVTO NA DALJINEC 49,99 €
7. KNJIGA 8,99 €	8. LIKOVNI PRIPOMOČKI 12,99 €	9. DRUŽABNA IGRA 19,99 €	7. KNJIGA 14,99 €	8. LIKOVNI PRIPOMOČKI 24,99 €	9. DRUŽABNA IGRA 34,99 €

Katere igrače bi si lahko privoščil_a leta 2007 in katere danes?

Kdaj za svoj denar dobiš več? Leta 2007 ali danes?

Dopolni poved: Nahrbtnik je danes bolj prazen, ker se stvari skozi čas

Ta ekonomski pojav se imenuje

»»» Vrednost denarja se nenehno spreminja, zato se spreminja tudi naša kupna moč.

Preberi razlago in reši nalogi.

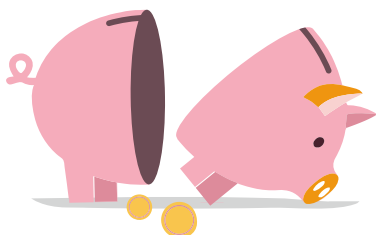
Če so cene nizke, lahko kupiš veliko stvari. To pomeni, da je **kupna moč visoka**.

Če so cene visoke, lahko kupiš malo stvari. To pomeni, da je **kupna moč nizka**.

Situacije poveži z visoko ali nizko kupno močjo.

↑ VISOKA KUPNA MOČ	Cene v katalogu so vsako leto višje.	↓ NIZKA KUPNA MOČ
	Inflacija »pogrizi« tvoj prihranek.	
	Z enim kovancem kupiš več kot lani.	
	Denar že 10 let stoji v starem čevlju.	
	Kepica sladoleda se je podražila na 2,50 EUR.	
	Za 10 EUR dobiš poln nahrbtnik dobrot.	
	Cene v trgovinah padajo.	

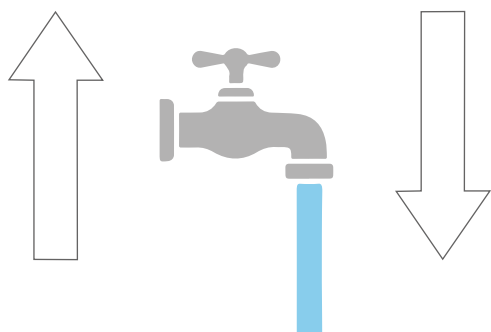
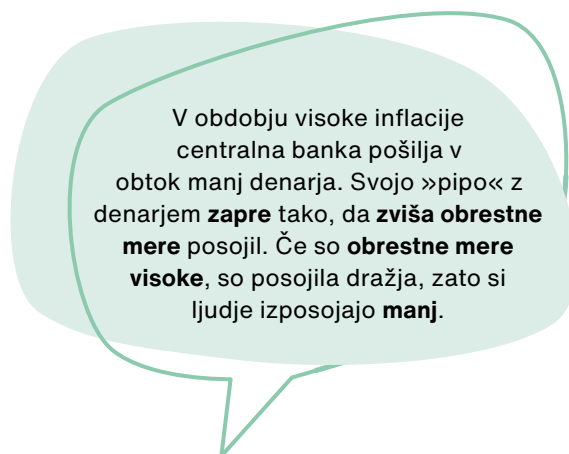
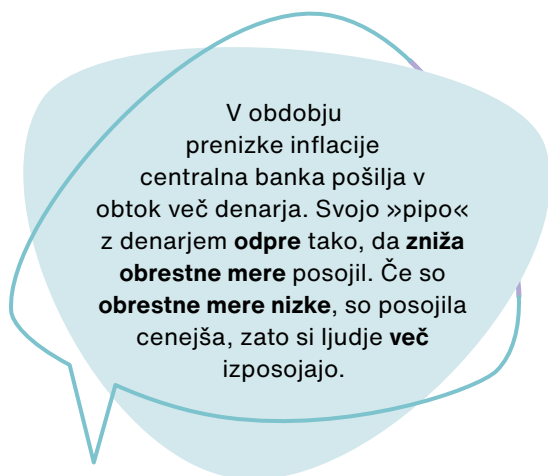
»»» Da tvoj denar ne bo izgubljal vrednosti, premisli o spodnjih ravnanjih. Pametna ravnanja poveži z zgornjim hranilnikom, nespametna pa s spodnjim.

- Vsak teden daš namesto za bombone 1 evro v pujska.
- Denar pustiš v žepu starih hlač in nanj pozabiš.
- Denar položiš na bančni račun. Na koncu meseca prejmeš za položen denar celo nekaj obresti.
- Iz dolgčasa si kupiš drago igračo.
- Počakaš na razprodajo in svojo najljubšo igračo kupiš takrat.
- Prebereš knjigo o tem, kako bolje načrtovati svoje nakupe.

»»» Centralna banka je »vodovodna postaja«, iz katere namesto vode priteče fizični ali digitalni denar. Več o uravnavanju inflacije si lahko preberete v [spletnem dokumentu](#).

Preberi razlagi in ugotovi, kdaj iz centralne banke priteče več denarja in kdaj manj. Pobarvaj puščici, ki nakazujeta obdobje nizke oziroma visoke inflacije.

Inflacija je

Inflacija je

Preberi spodnji situaciji in ugotovi, ali bo centralna banka pipo odprla ali zaprla.

TEŽAVA 1: Suša v denarnicah

Ljudje nimajo denarja za nove stroje, hiše ali kolesa. Trgovine so prazne, ker nihče ničesar ne kupi.

Centralna banka bo pipo z denarjem ODPRLA/ZAPRLA.

Centralna banka bo obrestno mero ZNIŽALA/ZVIŠALA.

TEŽAVA 2: Velika poplava

Denarja v obtoku je preveč! Cene hitro rastejo in ljudje brezglavo zapravljajo.

Centralna banka bo pipo z denarjem ODPRLA/ZAPRLA.

Centralna banka bo obrestno mero ZNIŽALA/ZVIŠALA.

ZA PIK● NA i

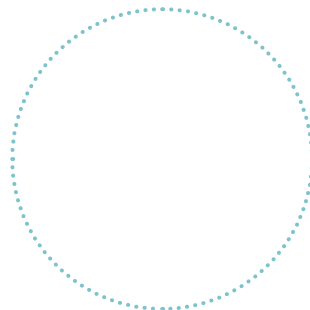
V razredu si oglejte posnetek [Kaj je inflacija?](#) in rešite [Ekonomski kviz](#).

Kako ste se odrezali? Kako bi bili ocenjeni, če bi reševali za oceno?

za profesorje: Več o temi inflacija na povezavah v prilogi 3.

Čestitke za rešeno četrto poglavje! Prilepi nalepko.

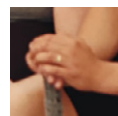

V. DAVKI

Davki so obvezna denarna plačila, ki jih državljani in podjetja namenjajo državi. Z zbranimi davki država zagotavlja javne storitve, kot so šolstvo, zdravstvo, infrastruktura, varnost ... Davki so zato pomemben del delovanja vsake družbe, saj omogočajo financiranje ter skrb za javni prostor in družbo.

BODI KUL

»»» Oglej si [videoposnetek](#). Poišči manjkajoče dele fotografije, jih doriši in odgovori na vprašanja.

Ponovno si oglej posnetek in odgovori na vprašanja.

Koliko je vseh žogic skupaj?

Koliko jih ostane Roku?

Zakaj mu jih ostane »samo« toliko?

BODI FIN

»»» V razredu raziščite povezavo [Taxedu](#). Pogovorite se o tem, kaj so davki in kako vplivajo na naše življenje. Nato pravilno označi.

- Davek je**
- ☐ določen znesek, ki ga mora vsak državljan plačati za delovanje države.
 - ☐ poljuben znesek, ki ga mora vsak državljan plačati za delovanje države.

- Davke plačujejo**
- ☐ tisti, ki želijo.
 - ☐ vsi.
 - ☐ samo zaposleni.

»»» Katerih dveh nakupov država ne bo opravila z denarjem, zbranim od davkov? Obkroži.

»»» Spoznaj različne vrste davkov. Davke poveži s situacijami tako, da pare pobarvaš z enako barvo.

Situacija	Ime davka
Nakup sladoleda ali igračke v trgovini.	davek na premoženje
Tvoj oče ali mama dobi plačo za svoje delo.	davek na dodano vrednost (DDV)
Družina ima v lasti hišo, zemljišče in velik avto.	davek na dohodek (dohodnina)

»»» Naročil si pico. Še preden ti jo je natakar prinesel, ti je ptica Cekinčica vzela dva kosa.

Ali misliš, da je ptica Cekinčica pico pojedla ali ne?

Odgovor poišči v prilogi 1.

Ali je Cekinčica prijazna ali ne? Zakaj?

»»» Med šolskimi počitnicami pomagaš v slaščičarni in dobiš svojo prvo plačo. Znesek, ki ga prejmeš na svoj bančni račun, je nekoliko nižji, kot si pričakoval_a.

Preberi.

Izračunaj.

Tvoja bruto mesečna plača je 1.500 EUR. Od tega plačaš 150 EUR za zdravstvo, 160 EUR za pokojnino in 80 EUR za dohodnino.

Vsi **prispevki** in **davki** skupaj znašajo EUR.

Tvoja **neto plača** znaša EUR.

Ali sedaj razumeš, zakaj je tvoja plača v slaščičarni nižja, kot si pričakoval_a? Ustno razloži.

»»» Odgovori na vprašanja.

Predlagaj dodatno stvar, ki bi jo država morala financirati iz davkov in prispevkov.

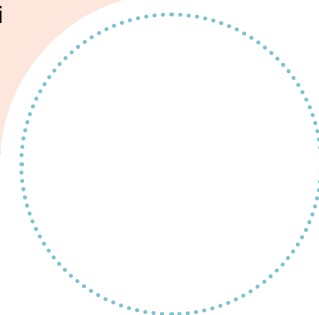
Ali se ti zdi pravično, da vsi prispevamo za javno dobro? Zakaj?

Kaj bi se zgodilo, če ne bi plačevali davkov in prispevkov?

ZA PIK● NA I

V šolo prinesi nekaj računov, ki si jih prejel_a v trgovini, slaščičarni ali kjerkoli drugod. V razredu račune skupaj pregledajte in raziščite, katere davčne stopnje so navedene pri posameznih izdelkih na računu. Nato razišči še druge informacije na računu. Pomagaj si s prilogo 2.

Čestitke za rešeno peto poglavje! Prilepi nalepko.

VI. INVESTICIJE

Svoj denar vlagamo oziroma investiramo zato, da v prihodnosti ustvarimo dobiček. Namesto da denar zgolj hranimo, ga lahko vložimo v različne stvari, s čimer poskusimo povečati njegovo vrednost. Vsako vlaganje prinaša tako tveganja kot donose, zato je pomembno, da ravnamo premišljeno.

BODI KUL

»»» Poglej si [videoposnetek](#) in reši nalogo. Besede dobiš tako, da pri vsaki besedi uporabiš prvo črko.

Rok meni, da je varčevalni _____ _____ _____ _____ _____ dobro

mesto za hranjenje svojih prihrankov. Majhen del podjetja je _____ _____

 _____ _____ _____ _____ _____. Skupek različnih

 _____ _____ _____ _____ _____ _____ imenujemo

 _____ _____ _____ _____ _____. Juš meni, da je

 _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____

dobro mesto za hranjenje svojih prihrankov.

»»» Ponovno si oglej posnetek in razvozljaj besedilo, napisano v papajščini.

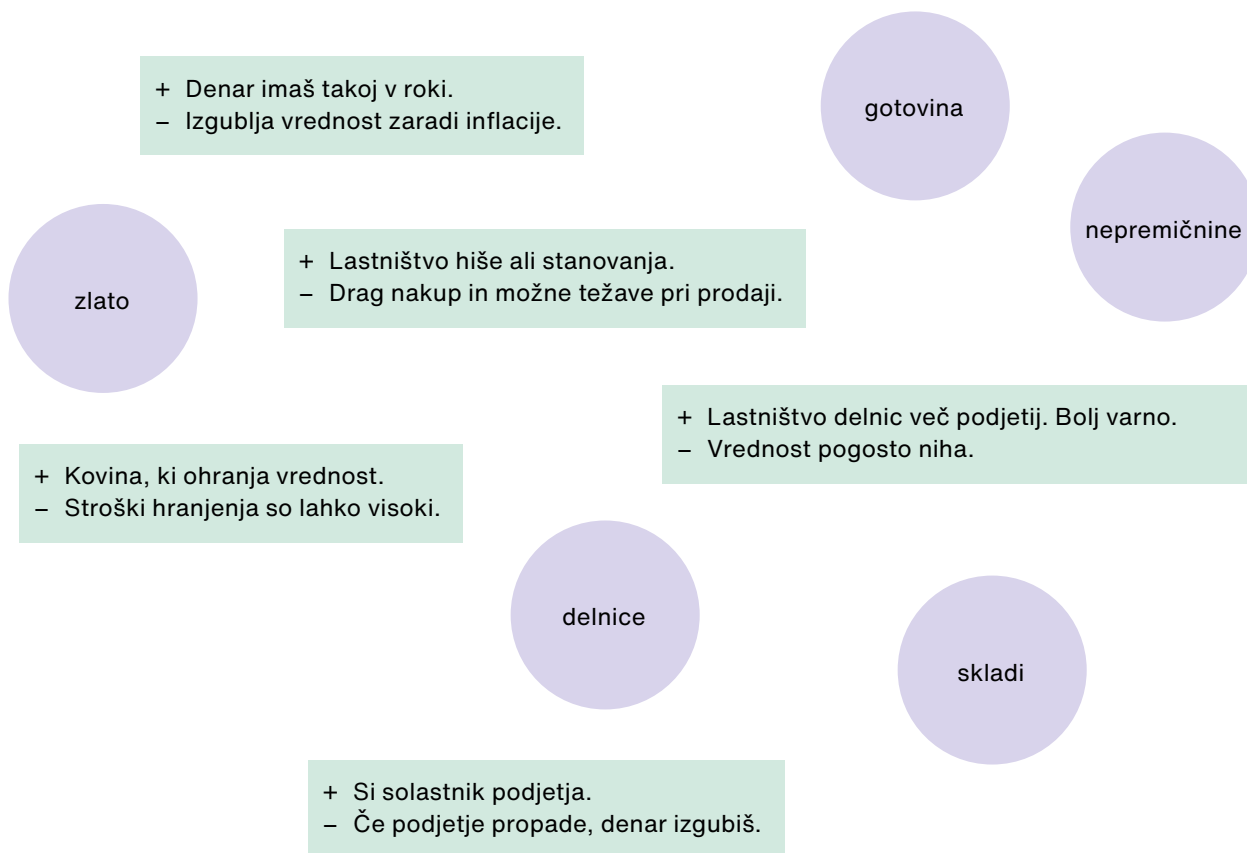
Ropok ipin Jupuš sepe srepečapata v trgovovipinipi z opob-lapačipilipi, kjeper Jupuš kupupujepe nopogapavipicepe. Jupuš poponoposnopo popovepe, dapa nopogapavipicepe uporapabljapa tupudipi zapa shranjepevapanjepe depenarpajapa. Ropok jepe nadpa Jupuševipim ravpananjepepem zepelopo zapačupudenpe, zapatopo mupu predpestavipi bolpojšepe napačipinepe ravpanjapa z depenarpajampe, kotpo jepe napa pripimerpe vlapagapanjepe v delpenipicepe ipin delpenipiškepe sklapadepe.

Papajščina ali papagajščina je otroška jezikovna igra, pri kateri se za vsakim samoglasnikom doda P in samoglasnik prejšnjega zloga.

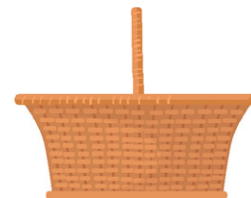
BODI FIN

»»» Preberi opise in poveži naložbe z ustreznim opisom.

»»» **Najpomembnejše pravilo vlaganja je, da nikoli ne nosimo vseh jajc v eni košari oziroma da svoja sredstva vedno razpršimo.**

Predstavljaš si, da je vsako jajce bankovec za 100 EUR. Denar vložiš v različne košare, saj bo tako tvoj denar skoraj povsem varen. Pod vsako košaro napiši, koliko denarja boš investirala v posamezne naložbe. Na voljo imaš 12 jajc. Svojo izbiro utemelji.

»»» Investiranje ni vedno povezano z zaslužkom, saj si najvrednejša investicija prav TI. Predstavljaš si, da imaš na voljo 10 »žetonov znanja«.

Razporedi jih med spodnje veščine tako, da boš v prihodnosti čim bolj uspešen_šna.

Veščina	Število žetonov	Zakaj?
Učenje tujih jezikov		
Programiranje in tehnologija		
Šport in zdravje		
Umetnost in ustvarjalnost		
Nastopanje in govorništvo		

Kaj bi se zgodilo, če bi vse žetone vložil_a v programiranje? Razloži.

ZA PIK● NA I

Postani mladi vlagatelj

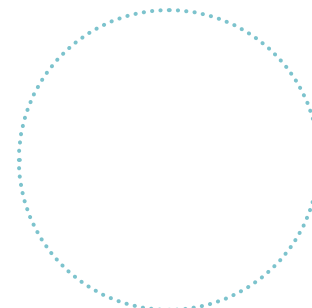
Navodila za igro:

1. Razdelite se v skupine po tri in izrežite kartice iz priloge 4. Vsak v skupini si izbere kartico, ki predstavlja eno vrsto naložbe. Kartice, ki predstavljajo dobičke oziroma izgube izročite učitelju_ici. Predstavljajte si, da vsak v svojo naložbo vloži 10 evrov.
2. Skupina gre nato do učitelja_ice, ki vsakemu učencu izroči naključno kartico z donosom njegove naložbe. To petkrat ponovite.
3. Pogovor v razredu:
Koliko denarja ste dobili ali izgubili z vsako od naložb?
Koliko denarja imate po koncu vlaganja?
Ali ste zadovoljni z donosom ali bi raje investirali bolj ali manj tvegano? Zakaj?
Ali imajo vse skupine na koncu enako količino denarja? Zakaj?
Ali se vam zdi bolje vložiti v vse možnosti ali samo v eno?
Katera skupina ima na koncu največ denarja? Zakaj?

za profesorje: Več o temi *investicije* na povezavah v prilogi 3.

Čestitke za rešeno šesto poglavje! Prilepi nalepko.

VII. DIGITALNI EVRO IN KRIPTOSREDSTVA

Področje financ se zaradi digitalizacije in spreminjajočih se pričakovanj uporabnikov hitro razvija. Za zagotavljanje varne finančne prihodnosti je zato ključnega pomena, da se spremembam prilagajamo predvsem z izobraževanjem in pridobivanjem finančnega znanja.

BODI KUL

»»» Ogled si [videoposnetek](#), reši rebuse in dopolni povedi.

+

=

.....

+

=

.....

+

=

.....

pred K je C

(ang)

J je novo kriptosredstvo.

D E je digitalna oblika gotovine.

Digitalni evro ni namenjen I, ampak vsakodnevnemu plačevanju.

Za digitalni evro jamči E centralna banka.

Kriptosredstva delujejo na tehnologiji B

»»» Preberi spodnje »plonk listke« o digitalnem evru in kriptosredstvih. Več o tematiki si lahko preberete na [spletni strani Evropske centralne banke](#) in v [spletnem dokumentu](#).

DIGITALNI EVRO ≠ KRIPTOSREDSTVO

Digitalni evro bo nova oblika evrske valute, namenjena varnim, hitrim in enostavnim digitalnim plačilom v evrskem območju. Digitalni evro je projekt pod okriljem Evropske centralne banke in se trenutno še razvija.

Kriptosredstvo je digitalna predstavitev vrednosti, ki jo je mogoče elektronsko prenašati in shranjevati. Nekatera kriptosredstva centralne banke nadzorujejo, vendar pa večina kriptosredstev, npr. Bitcoin, ni pod neposrednim nadzorom centralnih bank.

Kriptosredstva s kritjem so stabilni kovanci. Vezani so na stabilno sredstvo (npr. evro).

V kategorijo kriptosredstev brez kritja spadajo kriptosredstva neznanih izdajateljev, npr. Bitcoin, in uporabniški žetoni, npr. NFT-ji. Trgovanje z njimi lahko pomeni visoko tveganje za uporabnike.

»»» Poslušaj kovančke in ugotovi, katero finančno sredstvo predstavljajo.

Izbiraš lahko med **gotovino**, **digitalnim evrom** in **stabilnim kovancem**.

Goldi

Sem

Mali

Sem

Zlatko

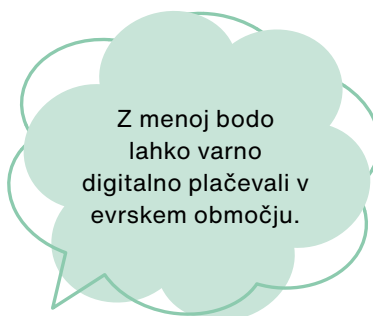

Sem

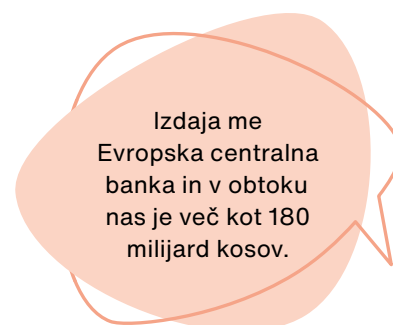
Preberi izjave in ugotovi, za katero finančno sredstvo gre.

Sem

Sem

Sem

»»» Preberi spodnjo zgodbo in razmisli.

[Bored Ape Yacht Club](#) – digitalne opice, ki so obnovele svet

Leta 2021 je skupina ustvarjalcev izdala 10.000 digitalnih slik opic kot NFT-je, ki so jih sprva prodajali za približno 190 dolarjev. Na začetku so bile to le zanimive slike, vendar so kmalu postale stvar prestiža, saj so NFT opice kupile tudi številne znane osebnosti, kot so Justin Bieber, Eminem, Jimmy Fallon ... Vrednost digitalnih opic je zato hitro narasla in v enem letu so nekateri NFT-ji dosegli vrednost nekaj milijonov evrov, s čimer so postali simbol digitalnega bogastva.

Kljub izjemni vrednosti žetonov Bored Ape Yacht Club je zanimanje ljudi sčasoma upadlo, kar je povzročilo skokovito znižanje cen. Nekateri NFT-ji so na koncu izgubili skoraj vso vrednost.

NFT-ji oziroma nezamenljivi žetoni so digitalna sredstva, ki predstavljajo lastništvo nad unikatnimi digitalnimi predmeti, kot so slike, videi, glasba ali predmeti v igrah.

Kriptosredstva ponujajo različne možnosti vlaganja, a je tveganje za izgubo premoženja zelo visoko. Če te kripto svet zanima, ga raziskuj skupaj s starši, učitelji in drugimi strokovnjaki!

- Ali se ti NFT-ji zdijo zanimivi? Zakaj?
- Ali bi se v prihodnosti odločil za takšen nakup? Zakaj?
- Kje vidiš nevarnosti takšnega nakupa?
- Kaj bi svetoval prijatelju, ki bi se odločil za nakup NFT-ja?

ZA PIK● NA I

S skupino sošolcev napiši dramsko besedilo in igro uprizorite.

Glavni liki:

Ana – previdna (veliko varčuje in denar hrani na banki)

Luka – tradicionalist (vse plačuje samo z gotovino in si malo privošči)

Nina – zapravljivka (ves denar potroši za oblačila in kozmetiko)

Tim – avanturist (vlaga v kriptosredstva in rad tvega)

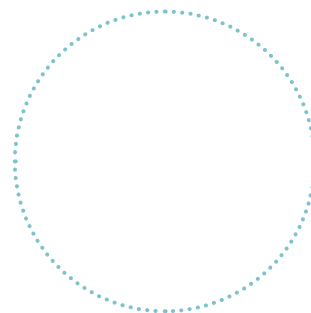
Skupina prijateljev se dogovori za popoldansko druženje. Nenadoma dobijo novico, da bo na trgu prišlo do sprememb, ki bodo močno vplivale na njihov denar in prihodnost ...

Razmislite, kako bo vsak izmed njih ravnal in kako si bodo med seboj pomagali.

za profesorje: Več o temi digitalni evro in kriptosredstva na povezavah v prilogi 3.

Čestitke za rešeno sedmo poglavje! Prilepi nalepko.

VIII. FINANČNA IN DIGITALNA VARNOST

Finančna in digitalna varnost sta ključna dejavnika zaupanja v sodoben finančni sistem, ki postaja vse bolj odvisen od digitalnih tehnologij. Zagotavljanje zaščite pred tveganji, kot so kibernetiski napadi, zlorabe podatkov in finančne prevare, je temelj stabilnega in varnega finančnega okolja.

BODI KUL

»»» Oglej si [videoposnetek](#) in ugotovi, čigave so izjave.

- »Isto časa zagoniva za ribarjenje.«
- »P-H-I-S-H-I-N-G!«
- »Meni je to sporočilo izgledalo čist legit.«
- »Račun imaš odprt pri banki Veseli šparovček!«
- »A bejž no, Sherlock ...«
- »Potem daš lahko danes za kosilo.«

»»» Ponovno si oglej posnetek in popravi povedi tako, da bodo pravilne.

Rok je postal žrtev sharkinga.

Banka Slovenije posluje s fizičnimi osebami.

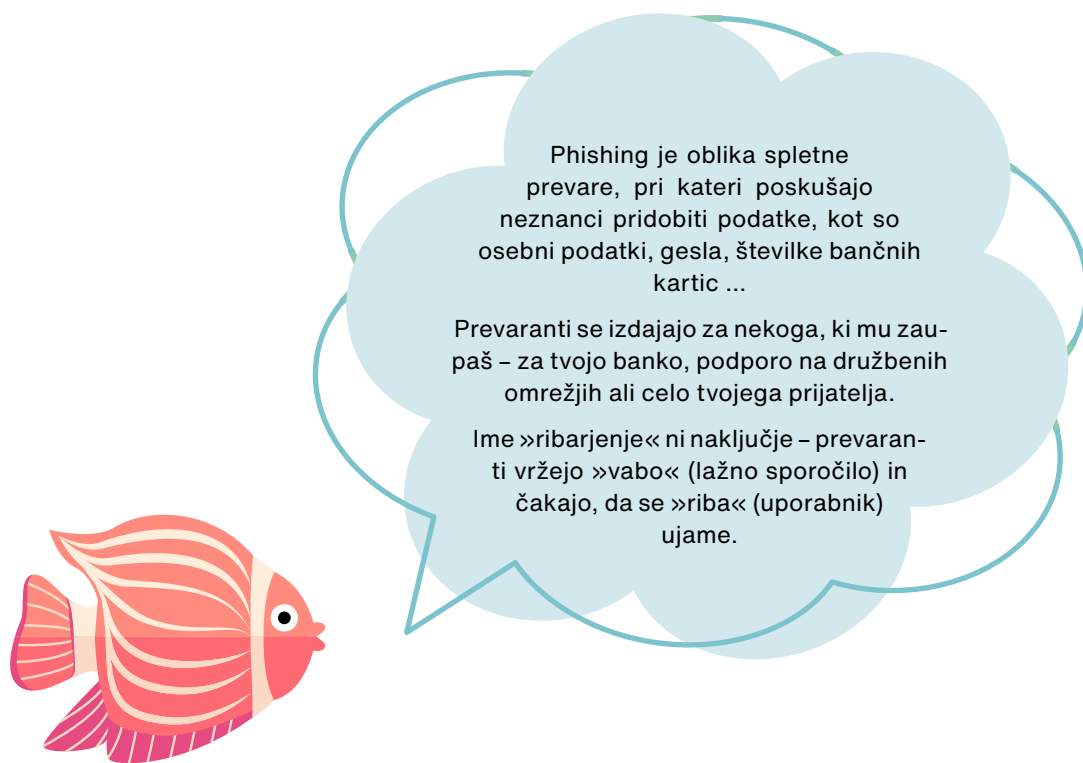
Pri spletnih prevarah je jezikovni slog brezhiben.

Varne spletne strani se začnejo s protokolom *http*.

E-naslovi varnih ponudnikov se končajo z brezplačno domeno, npr. @gmail.com.

.....

»»» Preberi razlago phishinga in ugotovi, ali se je dedek Ivan ujel na trnek ali ne.

Dedek Ivan in prometna kazen

Dedek Ivan je 75-letni upokojenec. Najraje ima mirne večere, dober čaj in preverjanje vremena. Tehnologija mu sicer ne povzroča prevelikih težav, če le ne pozabi očal.

Nekega večera opazi, da je vnuk na mizi pustil telefon. Zaslona nenadoma zasveti in »pling« prispe novo sporočilo.

»Hm, kaj pa je zdaj to ...« pomisli sam pri sebi. Prime telefon, ga malo odmakne, malo približa, potem pa še malo obrne na stran in potarna: »Kje so očala, ko jih človek potrebuje ...«

Na zaslonu piše: »Izdana vam je bila kazen zaradi prehitre vožnje z motorjem. Plačilo potrebno še danes, sicer bo kazen še višja!«

Ivan zmaje z glavo in zavzdihne: »Oh, ta njegov motor ... ima ga za treninge, ne pa za dirkanje! Pa sem mu rekel, naj bo previden. To bo treba takoj urediti.«

Ivanu začne srce hitreje biti. Vnuka ne želi vznemirjati in odloči se, da bo težavo rešil kar sam.

V sporočilu vidi povezavo za plačilo, klikne, odide po denarnico in se hitro vrne. V nekaj minutah vnese podatke in potrdi plačilo. Ivan, zadovoljen sam pri sebi, pomisli: »Zato pa so dedki, kajne? Fant bi lahko imel hude sitnosti. Še dobro, da sem bil doma.«

Prepričan, da je naredil pravo stvar, se odpravi skuhat čaj in mirno nadaljuje večer. Jo je res?

Ali je dedek Ivan ravnal pravilno?

Kaj je naredil narobe?

Kaj bi moral narediti?

Kako bi v takšnem primeru ravnal_a ti?

»»» Izpolni vprašalnik in ugotovi, ali je tvoje vedenje na spletu varno ali ne.

→ Posodabljam aplikacije in telefon, ko so na voljo varnostne posodobitve.

1 2 3 4 5

→ Če opazim sumljivo sporočilo ali povezavo, o tem povem staršem ali skrbnikom.

1 2 3 4 5

→ Na javnih napravah se nikoli ne prijavljam v bančne ali plačilne aplikacije.

1 2 3 4 5

→ Na javnem brezžičnem omrežju (Wi Fi) se izogibam spletnemu plačevanju.

1 2 3 4 5

→ Pred uporabo nove aplikacije preverim, ali je zaupanja vredna.

1 2 3 4 5

→ Če izgubim telefon ali kartico, to takoj povem staršem ali banki.

1 2 3 4 5

→ Ne shranjujem gesel ali PIN-kod na listke ali v opombe na telefonu.

1 2 3 4 5

→ Vedno se odjavim iz bančne aplikacije, ko končam z uporabo.

1 2 3 4 5

Ne uporabljam mobilnega in digitalnega plačevanja. (od 10 do 25 točk)

Ko plačuješ, imej poleg sebe osebo z višjim rezultatom. (od 26 do 40 točk)

Solidno si zavarovan. (od 41 do 45 točk)

Izvrstno si zavarovan. (od 46 do 50 točk)

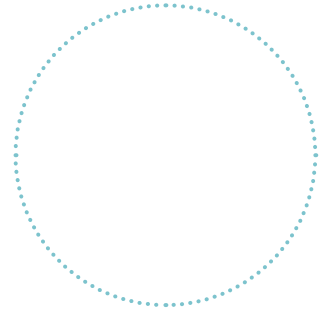
ZA PIK● NA i

Na spletni strani [Safe.si](#) se sprehodite po drevesu odločanja o [objavljanju posnetkov prijateljev](#) in o [verižnih pismih](#).

za profesorje: Več o temi varnost na spletu na povezavah v prilogi 3.

Čestitke za rešeno osmo poglavje! Prilepi nalepko.

ČESTITKE!

Z Rokom in Jušem ste uspešno premagali zahtevne finančne izzive, za kar vam iskreno čestitamo.

S pomočjo spodnjih namigov odkrijte še končno GESLO delovnega zvezka, s čimer se bo vaša FIN-a dogodivščina tudi uradno zaključila.

Bodi FIN ____ / ____ in poskrbi za svojo varno finančno prihodnost!

- 1. črka: ____ Prva črka živali, ki jo najdemo v tujki za spletne prevare.
- 2. črka: ____ Predzadnja črka elektronskega denarja, ki je trenutno še v fazi razvoja.
- 3. črka: ____ Predzadnja črka kratice, ki označuje številko bančnega računa.
- 4. črka: ____ Peta črka predmeta, ki ga povezujemo s poletjem in morjem. Nekoč je predstavljala blagovni denar.
- 5. črka: ____ Druga črka imena ptice, ki pobira davke.
- 6. črka: ____ Predzadnja črka živali, upodobljene na kovancu za 1 tolar.
- 7. črka: ____ Predzadnja črka drugega gesla križanke.
- 8. črka: ____ Predzadnja črka imena Bodi FIN dedka.

PRILOGA 1

Zgodba o ptici Cekinčici

Besedilo in ilustracija:
Petja in Tanina, 6. razred
Osnovna šola Antona Martina
Slomška Vrhnika

Maks se je preselil v majhno gozdno vasico. Na trgu, v trgovini ali na športnem igrišču je pogosto slišal vaščane pripovedovati o skrivnostni ptici, za katero se je zdelo, da je nihče ne mara. Dečka je začelo zanimati, ali so zgodbe resnične, in odločil se je, da jih bo raziskal.

Nekega dne se je iz šole odpravljal domov. Na poti je zagledal nenavadno ptičko, ki je zelo spominjala na ptico iz zgodb. Letala je od hiše do hiše in pri vsaki hiši je prosila za nekaj denarja. Maks je opazil, da so ji nekateri vaščani z veseljem priskočili na pomoč, spet drugi pa so bili ob njenem obisku zelo slabe volje.

Tudi Maksu ptičkino vedenje ni bilo všeč, saj je vedel, da vaščani potrebujejo denar za hrano, račune, oblačila in druge nujne stvari. Ko je prispel domov, je nejevoljen opazil, da je ptička priletela za njim in se ustavila pred vhodnimi vrati.

Ptička je začivkala: *»Ali, čiv, imaš kaj denarja, čiv, za nas, čiv čiv?«*

Maks ji ni želel dati denarja, čeprav ga je ptička vztrajno prosila. Na koncu ji je vseeno plačal, vendar je bil zelo slabe volje. Ptica je žalostno odletela.

Čez nekaj dni se je Maks odpravil na sprehod po vasici in opazil je nekaj nenavadnega. Vas je bila videti popolnoma prenovljena. Na otroškem igrišču je opazil nove klopi, ob sprehajališču so stala na novo posajena drevesa, za učence osnovne šole pa je bila zgrajena celo učilnica na prostem. Vas je izgledala čudovito.

Maks se je radovedno odpravil do župana in ga vprašal, kdo je zaslužen za toliko novih in lepih stvari. Župan mu je odgovoril: *»Počakaj minutko, nekoga moraš spoznati!«* Župan je vstal in odprl okno. V prostor je priletela ptička, ki je Maksa pred nekaj dnevi razjezila.

Župan je rekel: *»To je ptica Cekinčica. Njena naloga je, da od vaščanov zbira denarne prispevke, s katerimi nato gradimo in izboljšujemo našo vas.«*

Maks je sedaj končno razumel, da Cekinčica ni zbiral denarja zase, ampak za to, da bi vsem v vasi pomagala do lepšega in varnega okolja. Ganjen je spoznal, da je imel o njej napačno mnenje.

Zato jo je takoj poiskal in se ji za slabo vedenje iskreno opravičil. Nato je resnico o ptici povedal tudi drugim vaščanom in kmalu so vsi spoznali, da je Cekinčica v resnici prijazna in skrbna.

Od takrat naprej so jo vsi na vasi imeli radi. In kadar je ptička potrebovala pomoč, so ji z veseljem pomagali.

PRILOGA 2

Picerija Cekinčica d.o.o.
Ulica najboljših pic 4, 1234 Picaland
↓
t: +386 42 123 456
DŠ/ID DDV: SI9876543

RAČUN 1-1-23
Naziv

St. DDV	Količina	Cena	Znesek
Pica z ekstra pekočo salamo	1	5,00	5,00
Pijača z okusom	2	3,50	7,00

ZA PLAČILO EUR 16,00

Davek	St. DDV	Osnova	Zn. DDV
DDV	22,00%	13,10	2,90

SKUPAJ DAVEK EUR: 2,90

Vrsta plačila: Gotovina
Operator: 111
EOR: cd123-57f0hn-4566kh-340-ca7d-a8eb-loui99 ZOI:33uros66f874mfkgh map200

Hvala za obisk!
4.sept. 2026 12:10:50

Izdajatelj
Picerija Cekinčica d.o.o.,
Ulica najboljših pic 4,
1234 Picaland
 Pove, kdo zahteva plačilo

Davčna številka
SI9876543
 Pomembna za identifikacijo podjetja.

Številka računa
RAČUN 1-1-23
 Vsak račun ima unikatno številko.

Postavke (kaj je kupljeno)
Pica z ekstra pekočo salamo (5 EUR),
Pijača z okusom (3,5 EUR)
 Osrednji del računa, ki pove ime izdelka/storitve, količino in ceno.

Skupni znesek
ZA PLAČILO: 16,00 EUR
 Najpomembnejši podatek za stranko.

DDV (davek na dodano vrednost)
DDV 22 %, 2,9 EUR
 Pove, koliko davka smo pri nakupu plačali.

Način plačila
Gotovina
 Pove, kako je bilo plačano.

QR koda
 Lahko vsebuje podatke za hitro plačilo ali preverjanje.

Datum in čas
4. sept. 2026 ob 12:10:50
 Pomembno za evidenco in reklamacije.

PRILOGA 3

E-novičniki

Numizmatika

[Evrokalkulator](#)

[Naslonjač iz uničenih evrskih bankovcev](#)

[Kovno orodje iz Muzeja Banke Slovenije](#)

[Evrski bankovci](#)

[Življenjska pot bankovca](#)

[Kaj se zgodi s poškodovanimi bankovci?](#)

[Kako čistimo numizmatične izdelke?](#)

[Kako zeleni so evrski bankovci?](#)

[Evrsko območje in Evropa](#)

[25. obletnica Evropske centralne banke](#)

[25. obletnica valute evro](#)

[Evropa na evrskih bankovcih in kovancih](#)

[Seigniorage](#)

[Vodstvo Evropske centralne banke](#)

[Preverjanje pristnosti bankovcev](#)

[Kako pristnost bankovcev preverjajo slepi in slabovidni](#)

[Kako preverimo pristnost evrskih bankovcev in kovancev | Banka Slovenije](#)

[Priložnostni kovanci](#)

[Kako nastane priložnostni kovanec: od izbora dogodka do likovnega natečaja](#)

[Kako nastane priložnostni kovanec: od likovnega natečaja do kovanja](#)

[Medalje Banke Slovenije](#)

[Priložnostni kovanec, izdan ob 30. obletnici potrditve zastave Evropske unije](#)

[Skupni spominski kovanec, izdan leta 2012 ob 10. obletnici evrske gotovine](#)

[Vrednostni boni](#)

[Snežinka na vrednostnih bonih](#)

[Kakšni naj bodo novi evrski bankovci?](#)

Inflacija

[Obrestne mere in inflacija](#)

[Kako centralne banke vplivamo na gospodarstvo](#)

Investicije

[Varčevanje – hranilniki, hranilne knjižice](#)

[Zlato](#)

[Tehtnica iz muzeja](#)

Kriptosredstva in digitalni evro

[Digitalni evro](#)

[Značilnosti digitalnega evra](#)

[Kaj bi nam prinesel digitalni evro](#)

Prvi obisk banke

[Enotni mehanizem nadzora](#)

[Pomembne in manj pomembne banke](#)

[Če banka zaide v težave, potem ...](#)

Varnost na spletu

[Goljufije in zlorabe pri spletnih plačilih](#)

Drugo

[Bančna palača](#)

[Atlant](#)

[Denar v vsakdanjem in prazničnem življenju](#)

INVESTICIJE V PRAKSI

IGRA: INVESTIRAM ALI OBDRŽIM?

VARNA NALOŽBA

majhni dobički,
zelo majhne izgube

SREDNJA NALOŽBA

srednji dobički,
srednje izgube

TVEGANA NALOŽBA

veliki dobički,
velike izgube

IZŽREBAJ 1 LISTEK

+3€	+2€	+2€	+1€
+4€	+0€	-1€	-3€
+1€	+2€	+3€	+4€

IZŽREBAJ 1 LISTEK

+7€	+6€	+9€	+4€
+0€	-3€	-4€	-5€
+5€	+3€	+2€	-2€

IZŽREBAJ 1 LISTEK

+25€	+35€	+30€	+50€
+10€	-40€	-15€	-25€
-30€	-40€	-45€	-20€

NAVODILA ZA UČITELJA

- 1 Izrežite kartice iz priloge in jih med igro naključno razdelite med učenci glede na njihov tip naložbe.
- 2 Primerjajte rezultate med skupinami in se pogovorite o tveganju, dobičkih in pomembnosti razpršenih naložb s pomočjo vprašanj v delovnem zvezku.
- 3 Navodila za igro so v poglavju **Investicije**.

IGRA V SKUPINI

Razdelite se v skupine po 3 in si razdelite vloge: varna, srednja, tvegana naložba.

Skupina naj gre do učiteljice, ki vsakemu učencu izroči kartico z donosom njegove naložbe. Bolj kot je tvegana naložba, več lahko pridobite ali izgubite.

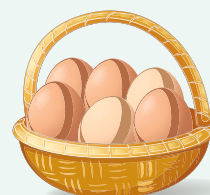
Pogovorite se v skupini in nato v razredu.

POMEMBEN NASVET

Denar razdeli med različne naložbe.

Ne daj vseh jajc v isto košaro!

MOJI ZAPISKI

MOJI ZAPISKI